

RAPPORT 329

Archeologienota

Boortmeerbeek, Zevenbundersweg
Masterplan deel 1

Hanne De Langhe, Sebastiaan Augustin
en Elke Wesemael

September - oktober 2016

DEEL 3: PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

1. Gemotiveerd advies

1.1 Volledigheid van het uitgevoerde onderzoek

Heden is er een bureauonderzoek (2016H193) en een proefsleuvenonderzoek (2016J237) uitgevoerd op het onderzoeksterrein.

Het bureauonderzoek wijst op de potentiële aanwezigheid van een waardevol bodemarchief dat zou kunnen leiden tot kennisvermeerdering.

Het proefsleuvenonderzoek sluit uit dat er een potentiële aanwezigheid van een waardevol bodemarchief is in het onderzoeksgebied. De bodemopbouw was sterk verstoord door menselijke ingrepen, waarschijnlijk in samenhang met het gebruik van het terrein als camping.

1.2 Duiding en waardering van archeologie in het projectgebied

Het bureauonderzoek (deel 2: hoofdstuk 1) heeft duidelijk gemaakt dat het terrein voor enkele perioden over een hoog archeologisch potentieel beschikt. Op basis van cartografische bronnen is het onderzochte gebied vooral bebost geweest, met uitzondering van de laatste decennia toen het gebied werd gebruikt als camping. Bebouwing was alleen gevestigd in het noorden van het gebied. Enkel de kelderkuil is nog zichtbaar in het landschap.

Op basis van de hogere ligging in het landschap af te leiden uit de DHM waar de overgang zich bevindt tussen de drogere en nattere lemige zandgronden, maakten de omgeving van het onderzoeksterrein in het verleden een mogelijk aantrekkelijk bewoonbaar gebied. Daarnaast is de Barebeek 1,1 km westelijk gelegen van het onderzoeksgebied. De CAI locaties in de omgeving en de historische bronnen bevestigden de kans op sporen en vondsten uit de Bronstijd, Romeinse Tijd en Eerste Wereldoorlog.

De bodemkaart gaf vier bodemtypes weer voor het terrein. Het terrein was zeer ernstig verstoord, waardoor alleen maar een OB en restanten van een Sdg bodem geregistreerd zijn geworden tijdens het proefsleuvenonderzoek.

Het terrein blijkt ernstig verstoord door antropogene activiteiten in het recente verleden. Hierdoor zijn eventuele archeologische resten en bodemsporen vermoedelijk verdwenen. Bijkomend terreinwerk wordt niet geadviseerd door geringe kenniswinst. Archeologische sporen en vondsten zijn niet aangetroffen in het projectgebied. Door de afwezigheid van een archeologische site worden er geen maatregelen getroffen.

1.3 Impact van de geplande bodemingrepen

De initiatiefnemer plant op het projectgebied (2,9 ha.) aan de Zevenbunderweg in Boortmeerbeek de bouw van 55 woningen met daarbij horende wegenis (weg, fietspad, parkings) en nutsleidingen. Een gedetailleerde beschrijving van de geplande bodemingrepen is terug te vinden in het Verslag van resultaten (deel 2), hoofdstuk 1, paragraaf 1.4 Beschrijving van de geplande bodemingrepen.

Samengevat kan het volgende over de bodemingrepen worden gezegd:

De bodemingrepen die gepaard gaan met het bouwen van de woningen bereiken een diepte van 80 cm onder het maaiveld. Bij de aanleg van de wegenis zullen de bodemingrepen een maximale diepte van 55 cm onder het maaiveld bereiken. De verstoringsdiepte bij het rooien van de bodem bedraagt maximaal 1,5 m. Indien er stroken gefreesd kunnen worden bedraagt de diepte enkel 45 cm. Voor de aanplanting van bomen wordt een bodemingreep van 50 cm voorzien. Het aanleggen van de nutsleidingen gebeurt op een diepte tussen de 80 cm en maximaal 300 cm. Voor de werfzone op zich zal er 45 cm afgegraven worden ter hoogte van het onderzoeksterrein.

Uit het proefsleuvenonderzoek is gebleken dat de dikte van de toplaag varieert tussen de 30 a 40 cm. Daarnaast is over het overgrote deel van de site een verstoring aanwezig in de ondergrond die zich bevindt op een diepte tussen de 40 en 100 cm onder het maaiveld. Hieronder ligt in de meeste gevallen een Cg of Cr-horizont de moederbodem. Enkel bij werken die samenhangen met het rooien van de bomen of het aanleggen van nutsleidingen zouden deze verstoringen dieper gaan dan de reeds aanwezige verstoringen. De kans is dus uiterst klein dat er tijdens de werken archeologische waarden vergraven zullen worden.

1.4 Conclusie

Het bureauonderzoek wees uit dat het terrein over een reëel potentieel voor een archeologisch bodemarchief beschikt. Het proefsleuvenonderzoek dat werd uitgevoerd om dit op het veld te evalueren, sprak dit tegen. Er waren diverse verstoringen in de ondergrond aanwezig en op de meeste plekken was er een deels vergraven restant B-horizont aanwezig. Het terrein blijkt ernstig verstoord door antropogene activiteiten in het recente verleden. Bijkomend terreinwerk wordt niet geadviseerd.

Bibliografie

CGP: Code van goede praktijk voor de uitvoering van en rapportering over archeologisch vooronderzoek en archeologische opgravingen en het gebruik van metaaldetectoren, versie 1.0.

BAEYENS L. (1973) Bodemkaart van België, Verklarende tekst bij het kaartblad Zemst 73E.

BOGEMANS F. (1996) Toelichting bij de Quartair Geologische Kaart, Kaartblad 23: Mechelen, Brussel.

BUFFEL, P., VANDENBERGHE N. & VACKIER M. (2009) Toelichtingen bij de Geologische Kaart van België Vlaams Gewest, Kaartblad 23: Mechelen, Brussel.

DE CLERCQ W., BASTIAENS W., DEFORCE K., DESENDER K., ERVYNCK A., GELORINI V., HANECA K., LANGOHR R. EN VAN PETEGEM A. (2001) Waarderend en preventief archeologisch onderzoek op de Axxes-locatie te Merelbeke (prov. Oost-Vlaanderen): een grafheuvel uit de Bronstijd en een nederzetting uit de Romeinse periode, Archeologie in Vlaanderen VIII, 123 – 164.

DODION, M et al. (1997). 100 jaar Schiplaken, het verleden wordt geschiedenis. Schiplaken, pp.36-49.

HANECA, K., DEBRUYNE S., VANHOUTTE S. EN ERVYNCK A. (2016) Archeologisch vooronderzoek met proefsleuven. Op zoek naar een optimale strategie. (Onderzoeksrapport 48, OE), Brussel.

MICHIELS, M. (2014) Sporen van de Grote Oorlog in Boortmeerbeek. Zemst.

VAN RANST E. EN SYS C. (2000) Eenduidige legende voor de digitale bodemkaart van Vlaanderen, Gent.

Websites:

<https://inventaris.onroerendergoed.be/thesaurus>

<http://cai.onroerendergoed.be/>

https://www.onroerendergoed.be/assets/files/news/downloads/stroomschema_stedenbouwkundig-verkaveling_v7.pdf

<http://codex.vlaanderen.be/Zoeken/Document.aspx?DID=1024695¶m=inhoud&ref=search>

https://www.onroerendergoed.be/assets/files/content/images/Code_van_Goede_Praktijk.pdf

<http://codex.vlaanderen.be/Zoeken/Document.aspx?DID=1023317¶m=inhoud&ref=search>

https://www.onroerendergoed.be/assets/files/content/downloads/140915_LV_RWO_Brochure_regelgeving.pdf

<https://geo.onroerendergoed.be/>

<https://www.dov.vlaanderen.be/portaal/?module=public-bodemverkenner#ModulePage>

www.wikipedia.be

www.cartesius.be

www.geopunt.be

www.google.be/maps

